

Bron: *Leidsch Dagblad 16 april 2013*

Frank Beijen f.beijen@hdcmedia.nl

Ook in opvang is werken de norm

Zomaar in de opvang hangen is er niet meer bij. Leidse daklozen steken de handen uit de mouwen. Daken thuislozen krijgen nog steeds een maaltijd en een bed in de dag- en nachtopvang aan het Papegaaibolwerk. Sinds oktober betalen ze daarvoor niet meer vier euro, maar draaien ze wasjes, zetten koffie en thee of maken schoon. „Werken is beter dan hangen op de bank”, zegt Wim van ‘t Veer van Stichting De Binnenvest. „Het was even schakelen, maar het lukt heel aardig.” In de opvang hangt een groot rooster, waarop de tientallen daklozen in één oogopslag kunnen zien wat hun taken zijn. Inmiddels hangt het achter een plaat die op slot zit. De daklozen hadden al snel door dat je de briefjes kon verhangen.

Dak- en thuislozen hebben problemen met drank, drugs of schulden, psychiatrische problemen of een combinatie daarvan. „We dwingen niet de mensen die het niet kunnen. We kijken goed naar wat iedereen kan.”

Gang naar opvang De Binnenvest

Snel weer aan de slag

Marco Heemskerk (29), van oorsprong Leidenaar, heeft inmiddels weer een huis, in Roelofarendsveen. Maar helemaal stabiel is zijn leven nog niet. „Het leven in de opvang is niet makkelijk. Je moet sterk in je schoenen staan om niet in de verleiding te komen om verkeerde spullen te gebruiken.” Het belangrijkste in zijn leven is zijn kind. „Nu ben ik hier bezig met de fietsen. Maar stel dat ik bij een gewone baas een nieuwe baan heb, dan kan ik niet meteen zeggen: op donderdag moet ik weg voor een afspraak met jeugdzorg. Op een gegeven moment had ik te maken met veertien hulpverleners tegelijk. Dan ben je heel veel tijd eraan kwijt om contact met ze te houden.” Het is de tweede periode van Heemskerk bij Visie-R. Een paar maanden geleden kon hij aan de slag bij een stratenmakersbedrijf. „Daar is nu geen werk. Ik hoop dat dat binnenkort wel weer zo is. Ik weet niet beter, want ik ben vanaf mijn veertiende stratenmaker geweest. Maar ik kan ook in de bouw of als schilder aan de slag. Of misschien iets met fietsen doen.”

Nieuwe werkvoorziening: eenmalig een ton, verder gratis

De veegploeg van De Binnenvest.

De werkprojecten van Visie-R kosten geen belastinggeld, afgezien van een startsubsidie van 100.000 euro van de gemeente Leiden. In de stad vindt ook de opvang van daklozen uit omliggende gemeenten plaats. Visie-R dekt de kosten met bijdragen uit het AWBZ-budget (zorgbudget) van deelnemende daklozen en met inkomsten van opdrachtgevers. Ook de verkochte fietsen zijn een inkomstenpost. De Leidse welzijnswethouder Van Gelderen vond dat voorganger De Zaak te weinig waar voor zijn geld bood.

Fietsen repareren kan hij toevallig goed

Fietsen repareren is iets dat Erik Belderbos (37) uit Alphen aan den Rijn goed kan. Tot een half jaar geleden werkte hij als fietsenmaker in Nieuw-Vennep. Nu is hij aan de slag bij Visie-R. „Ik ben er blij mee. Het is veel beter dan de hele dag rondhangen in de dagopvang in Leiden.” Bovendien zijn de regels veranderd. Iedereen die gebruik maakt van de dag- en nachtopvang moet daar klusjes doen (zie bovenaan). „Omdat ik hier door de week aan de slag ben, heb ik in het weekend tijd om mijn twee kinderen te zien. Anders zou ik klusjes moeten doen bij De Binnenvest om een slaapplek te krijgen. Dat hoeft niet vanwege het werk bij Visie-R.” Belderbos is niet voor het eerst dakloos. „Ik kon eerst nog een tijdje een studio onderhuren. Dat hield helaas op.” In de klusjeshal doet Belderbos ritme op om zijn leven weer op orde te krijgen. „Als ik een afspraak met een psycholoog heb, of een gesprek over huisvesting, dan springen ze daar hier flexibel mee om. Ik heb niet ontzettend veel schulden, maar het grootste probleem is een betaalbare woning. Ik wil vooruit, maar je kunt niet alle problemen in één week oplossen. Daar hebben ze hier begrip voor.”

Visie-R: beperkt aantal deelnemers ligt niet aan ons * Werkprojecten traag op gang

Ruim genoeg werk te doen

Lisse * Megadruk is het niet bij het project voor werkziening voor Leidse daklozen. Maar de in Lisse gevestigde stichting zegt klaar te zijn voor meer daklozen. Ja, de stichting kreeg kritiek te verduren. En nee, dat leidde niet tot ongerustheid bij voorzitter Jan Verkade en bestuurslid Leslie Riethoven. Dat het werkproject voor Leidse daklozen traag op gang kwam, lag niet aan hen. „Aan werk geen gebrek”, zegt Verkade. „Als we met meer jongens aan de slag kunnen, graag. Dat kan hier in de hal zijn, maar ook klussen, een huis leeghalen of tuinieren voor woningcorporaties en gemeenten.” De aanloopproblemen hadden met papieren te maken. Hulpverleners moesten eerst gunstig beslissen over de ‘indicaties’ van de daklozen. „We werken samen met De Binnenvest, van de dag- en nachtopvang. Het was in het begin goed te merken dat zij een zorgstichting zijn. Dat is een andere invalshoek”, vindt Riethoven. „Inmiddels zijn zij ook meer gericht op werk.” Een van de werkmeesters haalt de daklozen dagelijks op. Het busje rijdt even na acht uur voor bij de opvang. „Het is goed om de cliënten echt even uit die sfeer te halen”, zegt Riethoven. De bus rijdt naar een hal in Lisse. Daar gaan ze aan de slag met houtbewerking en het repareren van fietsen. Werkmeester Ronald van den Eeden zat anderhalf jaar geleden nog achterin het busje.

„Ik had in de gevangenis gezeten. Via Visie-R heb ik huizen opgeknapt en in de groenvoorziening gewerkt. Het is constant werken aan jezelf. Als je inzet toont, krijg je zelfvertrouwen.” Van den Eeden slaagde erin een betaalde baan te vinden.

En toen er afgelopen zomer een invaller nodig was, belde Visie-R hem. „Dit werk bevalt me. Ik snap de jongens vrij goed. En ik kan mijn eigen ideeën hier ook kwijt. Zo werk ik mee aan het bedrijfsplan.”

Afgekeurd

Riethoven startte in 2004 de stichting Visie-R. De belangrijkste opdrachtgever was Exodus, het Leidse huis voor oud-gevangenen. Uit ervaring weet hij dat aan de slag gaan het beste middel is om er bovenop te komen. Hij herstelde van een hartaanval en hersenbloeding. „Ik ben voor honderd procent afgekeurd”, vertelt hij, „maar zodra je je neerlegt bij een leven achter de geraniums wordt het niets meer.” Jan Verkade kan daarover meepraten. Hij was eigenaar van een investeringsmaatschappij met 150 man personeel, toen hij een zware burnout kreeg. „Ik ben erg gemotiveerd om te zorgen dat mensen weer aan de slag gaan. Je moet voelen dat je meetelt.” „Natuurlijk vraagt het wat van opdrachtgevers. Maar mensen op straat laten staan en dieper in de problemen laten belanden is geen optie”, zegt Riethoven. „Een gevangene kost de overheid 530.000 euro per jaar.”

Met een stap
vooruit zijn we
blij

Geen drank tijdens werk

Drank is taboe op de werkvloer bij Visie-R. Dat klinkt als een open deur. Toch valt het voor verslaafden helemaal niet mee. „Als we iemand op drank betrappen, sturen we hem terug naar de opvang. De rest van de dag kunnen we hem dan niet gebruiken”, zegt werkmeester Ronald van den Eeden. „Dat is alleen al nodig voor de veiligheid. We hebben hier machines staan die je echt niet moet bedienen als je drank op hebt. Bovendien zit je hier om beter te worden.” Ideaal is het als Visie-R een dakloze zover kan begeleiden dat hij of zij een nieuwe baan vindt. Dat is niet voor iedereen haalbaar. „Voor de een is het winst als 'ie stabiel wordt, voor de ander als 'ie nuchter verschijnt”, zegt bestuurslid Leslie Riethoven van Visie-R. „Met een stap vooruit zijn we blij.”